

**MOŽNOSTI ČERPÁNÍ DOTAČNÍCH PROSTŘEDKŮ MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINY V OPERAČNÍM
PROGRAMU ZAMĚSTNANOST (OP Z)**
(aktuální verze OP Z – schválená 6.5.2015)

V rámci MAS Lednicko-valtický areál, z.s je identifikována 1 sociálně vyloučená lokalita (holobyty na okraji Břeclavi ...)

V OP Zaměstnanost bude podpora aktivit komunitně vedeného místního rozvoje podporována mj. metodou LEADER v rámci prioritní osy 2 prostřednictvím

- **Investiční priority 2.3 Strategie komunitně vedeného místního rozvoje**
- **Specifický cíl 2.3.1 Zvýšit zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech**

Za účelem dosažení stanoveného specifického cíle budou podporovány aktivity, které budou identifikovány jednotlivými MAS ve schválených Komunitně vedených strategiích místního rozvoje v oblastech sociálního začleňování a zaměstnanosti (tedy v souladu se zaměřením prioritní osy 2 Sociální začleňování a boj s chudobou a prioritní osy 1 Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly OP Zaměstnanost).

Podporované aktivity:

- Podpora vytváření nových pracovních míst na lokální úrovni;
- Podpora spolupráce aktérů na místní úrovni při řešení lokální nezaměstnanosti, zjišťování potřeb lokálních zaměstnavatelů;
- Podpora a vytváření podmínek pro vznik a rozvoj sociálních podniků;
- Vzdělávání venkovského obyvatelstva v oblastech relevantních pro zvýšení lokální zaměstnanosti a poradenství pro získání zaměstnání;
- Podpora sociálního začleňování osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených prostřednictvím aktivit zaměřených na prevenci sociálního vyloučení osob, služeb poskytovaných terénní a ambulantní formou, podpora komunitní sociální práce;
- Vznik a rozvoj specifických nástrojů k prevenci a řešení problémů v sociálně vyloučených lokalitách (zohledňující rovněž kriminalitu a veřejný pořádek) s využitím znalosti lokálního prostředí;
- Podpora prarodinných opatření obcí a dalších aktérů na místní úrovni.

PROJEKTY, KTERÉ MOHU BÝT ZAHRNUTY VE STRATEGII MAS

Jedná se o pracovní výčet aktivit, které jsou plánovány k podpoře v rámci Investiční priority 2.3 Strategie komunitně vedeného místního rozvoje. Samotná výzva pro MAS je plánována na březen 2016, kde budou jednotlivé aktivity upřesněny.

1) Sociální služby a sociální začleňování

A) Podpora poskytování vybraných sociálních služeb v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., s cílem sociálního začlenění a prevence sociálního vyloučení osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených

Podporovány budou pouze sociální služby poskytované **terénní a ambulantní formou**. Jako **pobytové** budou podporovány jen **odlehčovací služby** podle § 44 zákona č. 108/2006 Sb.

Budou podporovány tyto druhy sociálních služeb:

- **Odborné sociální poradenství** (občanské poradny, manželské a rodinné poradny, poradny pro osoby se zdravotním postižením, pro oběti trestných činů a domácího násilí, poradenství ve speciálních lůžkových zdravotnických zařízeních hospicového typu, poradenství osobám, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností atd.); v rámci odborného sociálního poradenství budou podporovány i **mobilní terénní týmy** poskytující odborné sociální poradenství
- **Terénní programy** (poskytované osobám, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy; služba je určena pro problémové skupiny osob, uživatele návykových látek nebo omamných psychotropních látek, osoby bez přístřeší, osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách a jiné sociálně ohrožené skupiny; cílem služby je tyto osoby vyhledávat a minimalizovat rizika jejich způsobu života)
- **Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi** (poskytované rodinám s dětmi, u nichž je ohrožen vývoj dítěte v důsledku dopadů dlouhodobé krizové sociální situace, kterou rodiče nedokáží sami bez pomoci překonat, a u nichž existují další rizika ohrožení vývoje dítěte)
- **Raná péče** (poskytovaná dítěti a rodičům dítěte ve věku do 7 let, které je zdravotně postižené, nebo jehož vývoj je ohrožen v důsledku nepříznivého zdravotního stavu; služba je zaměřená na podporu rodiny a podporu vývoje dítěte s ohledem na jeho specifické potřeby);
- **Kontaktní centra** (nizkoprahová zařízení pro osoby ohrožené závislostí na návykových látkách)
- **Nizkoprahová zařízení pro děti a mládež** (pro děti a mládež ve věku od 15 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy); bude podporována cílová skupina ve věku od 15 do 26 let s cílem podpory sociálního začleňování a zvyšování kompetencí umožňujících lépe se začlenit a uplatnit na trhu práce
- **Sociální rehabilitace** (soubor specifických činností směřujících k dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti osob, a to rozvojem jejich specifických schopností a dovedností, posilováním návyků a nácvikem výkonu běžných, pro samostatný život nezbytných činností alternativním způsobem využívajícím zachovaných schopností, potenciálů a kompetencí); u této služby sociální prevence bude podporována pouze terénní a ambulantní forma jejího poskytování
- **Sociálně terapeutické dílny** (pro osoby se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení, které nejsou z tohoto důvodu umístitelné na otevřeném ani chráněném trhu práce; cílem je dlouhodobá a pravidelná podpora zdokonalování pracovních návyků a dovedností prostřednictvím sociálně pracovní terapie)
- **Služby následné péče** (poskytované osobám s chronickým duševním onemocněním a osobám závislým na návykových látkách, které absolvovaly lůžkovou péči ve zdravotnickém zařízení, absolvovaly ambulantní léčbu nebo se jí podrobují, nebo osobám, které abstínují); u této služby sociální prevence bude podporována pouze ambulantní forma jejího poskytování
- **Podpora samostatného bydlení** (poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění)

- **Osobní asistence** poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení
- **Odlehčovací služby** pro osoby pečující v jejich přirozeném sociálním prostředí o osoby se sníženou soběstačností z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení; u této služby sociální péče bude podporována i pobytová forma jejího poskytování

B) Podpora komunitní sociální práce a komunitních center jako prostředků sociálního začleňování nebo prevence sociálního vyloučení

Podporovány budou aktivity směřující k profesionální realizaci sociální práce jako aktivity zaměřené na pomoc komunitám zlepšit nebo obnovit jejich schopnost sociálního fungování v jejich přirozeném prostředí.

C) Další programy a činnosti v rámci sociálního začleňování nad rámec/mimo režim zákona č. 108/2006 Sb.

Jedná se o programy a činnosti se společensky prospěšným charakterem (nikoli komerčním), který mají pozitivní dopad na osoby z cílových skupin v území příslušné MAS.

Podporovány budou programy a činnosti realizované v přirozeném sociálním prostředí osob z cílových skupin, tj. aktivity realizované terénní nebo ambulantní formou. Musí být zajištěno, že se skutečně bude jednat o programy a činnosti nad rámec/mimo režim zákona č. 108/2006 Sb. - tzn. nelze podporovat programy, které mají charakter sociální služby, avšak nejsou jako sociální služba registrovány.

Budou podporovány zejména následující programy a činnosti:

- Programy prevence a řešení problémů **v sociálně vyloučených lokalitách** - prevence sociálně patologických jevů a prevence kriminality a ochrany veřejného pořádku včetně podpory osvěty v této oblasti (např. zavádění koordinovaného přístupu k prevenci kriminality, asistenti prevence kriminality, asistenti pro jednání s policií a dalšími úřady, romský mentoring, preventivní programy pro mladé osoby 15+ apod.); cílovou skupinou jsou osoby ohrožené sociálním vyloučením, případně i pracovníci organizací.
- Aktivity směřující k podpoře **mladým lidem ze sociálně znevýhodněného prostředí** při vstupu do samostatného života po ukončení nebo i v průběhu jejich vzdělávání (zejména pokud pocházejí ze sociálně znevýhodněného prostředí, náhradní rodinné péče nebo ústavní péče, tj. školských zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, popř. jiných zařízení pro péči o děti a mládež). Jedná se o činnosti zaměřené na podporu fungování cílové skupiny v přirozeném sociálním prostředí a podporu v jejím začlenění se do běžného života a na trh práce. Aktivity, zohledňují specifické potřeby cílové skupiny těchto osob (sociálně znevýhodněné prostředí, předchozí ústavní péče nebo náhradní rodinná péče apod.).
- Aktivity a programy sekundární a terciární prevence pro **osoby s chronickým duševním onemocněním** a jejich rodinné příslušníky.
- Aktivity a programy sekundární a terciární prevence pro **osoby ohrožené závislostmi** nebo osoby závislé na návykových látkách.
- Probační a resocializační programy pro **osoby s alternativními tresty a opouštějícími zařízení pro výkon trestu odnětí svobody** (pachatelé trestné činnosti).
- Aktivity zaměřené na **vzdělávání osob z cílových skupin**, tj. zejména **osob sociálně vyloučených nebo sociálním vyloučením ohrožených** + jako doplněk k projektům zaměřeným na vzdělávání cílové skupiny osob (klientů), také **vzdělávání pracovníků organizací** (NNO, obce atd.), např. formou krátkých workshopů, seminářů apod. šitých na míru konkrétním pracovníkům v území MAS podle jejich skutečných potřeb, a to v maximálním rozsahu do 24 hodin ročně (nikoli tedy realizace či vytváření ucelených komplexních vzdělávacích programů).

- **Aktivizační, asistenční a motivační programy** přispívající k sociálnímu začlenění nebo k prevenci sociálního vyloučení (např. získávání základních sociálních a profesních dovedností, pracovní rehabilitace atd.)
- Aktivitu zaměřené na **předcházení ekonomické nestability** osob z cílových skupin - posilování finanční gramotnosti osob ohrožených předlužeností, dluhové poradenství atd.
- Aktivitu podporující **mimosoudní způsob řešení konfliktů** v oblasti bydlení, pracovně-právních vztahů apod. (programy finančně dostupné mediace, postupného splácení služeb profesionálních advokátů a mediátorů apod.)
- Aktivitu zaměřené na podporu **neformální péče** (tj. péče poskytovaná v rámci rodin nebo komunit osobami blízkými nebo jinými) a **sdílené péče** (tj. kombinace péče poskytované profesionálními poskytovateli a neformálními pečovateli), včetně rozvoje **domácí paliativní péče** (např. terénní mobilní týmy, vzdělávání a poradenství pro osoby pečující atd.)
- Aktivitu zaměřené na **rozvoj sociálního/dostupného/podporovaného/prostupného bydlení** jako prevence prostorového vyloučení vzniku sociálně vyloučených lokalit a bezdomovectví - preventivní, následné a doprovodné služby pro osoby ohrožené ztrátou bydlení, např. programy prevence ztráty bydlení a znovu začlenění do bydlení, aktivity k zabránění nedobrovolnému vystěhování osob z bydlení, participativní metody využívající spoluúčasti klientů na rozhodování a realizaci aktivit (institut domovníka, klientské domovní samosprávy), zavádění case managementu a jiných forem koordinace, zvyšování sociálních kompetencí vzhledem k bydlení, podpora ekonomického a ekologického životního stylu (omezení plýtvání, hospodárný životní styl), síťování a multidisciplinární spolupráce atd. Aktivitu musí být vždy zaměřeny přímo na podporu cílové skupiny osob (klientů), nikoli na vytváření nástrojů a systémů sociálního bydlení.
- **Aktivitu místních samospráv** při optimalizaci zajištění činností a výkonu sociální práce na svém území (podpora obcí typu I. ve výkonu sociální práce, dostatečné personální zajištění výkonu sociální práce), pokrytí území MAS sociálními službami a dalšími navazujícími službami a programy podporujícími sociální začleňování a prevenci sociálního vyloučení a programy zaměřenými na vznik a rozvoj specifických nástrojů k prevenci a řešení problémů v sociálně vyloučených lokalitách (optimalizace, monitoring a koordinace sítě služeb, komunitní plánování služeb atd.) Projekt musí mít vždy přímý dopad na cílovou skupinu osob (klientů) - tzn. nelze např. předložit projekt pouze na tvorbu střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb. Podporovány budou projekty zaměřené na rozvoj síťování služeb, multidisciplinární spolupráce a participativních metod práce s klienty (zapojování klientů do rozhodování) atd.

2) Zaměstnanost

A) **Zvyšování uplatnitelnosti osob ohrožených sociálním vyloučením nebo osob sociálně vyloučených ve společnosti a na trhu práce**

- Podpora nástrojů a činností vedoucích k motivaci a aktivizaci cílové skupiny k nalezení zaměstnání a jeho udržení
- Rozvoj základních kompetencí za účelem snazšího uplatnění na trhu práce (jazykové vzdělávání, PC kurzy, rozvoj finanční gramotnosti, soft skills, podpora čtenářské a numerické gramotnosti apod.)
- Aktivitu zaměřené na zvýšení orientace osob v požadavcích trhu práce a realizace poradenských činností a programů, jejichž cílem je zjišťování osobnostních a kvalifikačních předpokladů osob pro volbu povolání (kariérové poradenství), pro zprostředkování vhodného zaměstnání
- Příprava k práci osob se zdravotním postižením
- Profilace a targeting
- Podpora JOB klubů
- Řízené poradenství ke změně kvalifikace
- Podpora získání či obnova pracovních návyků

- Podporována bude ambulantní i terénní forma pracovního a kariérového poradenství
- Aktivita je možné doplnit o zajištění doprovodných služeb typu dluhové poradenství, rodinné poradenství, psychologické poradenství, poradenství o oblasti bydlení apod.
- Aktivita jsou vhodné zejména pro osoby dlouhodobě či opakovaně nezaměstnané, s kumulací hendikepů na trhu práce, které jsou nejméně vzdáleny od trhu práce

B) Bilanční a pracovní diagnostika, ergo diagnostika

- Podpora souladu mezi schopnostním, vzdělanostním a pracovním potenciálem osob a možností jejich reálného uplatnění na trhu práce; pracovní diagnostika jako subsystém bilanční diagnostiky se přímo zaměřuje na možnosti konkrétního pracovního uplatnění odpovídajícího schopnostem a zájmům klienta
- Diagnostiku lze využívat v opodstatněných případech a v cenách obvyklých a musí směřovat k psychodiagnostickému zhodnocení a posouzení pracovních a psychických předpokladů osoby z cílové skupiny ve vztahu k možnostem jejího dalšího pracovního uplatnění
- Aktivita musí být realizována oprávněnou osobou (zpravidla psycholog), výstupem je pak závěrečná zpráva z provedené diagnostiky
- Zapojení této aktivity do projektu musí mít přímou vazbu na další klíčové aktivity projektu a musí být vhodná s ohledem na charakter zvolené cílové skupiny

C) Rekvalifikace a další profesní vzdělávání

- Podpora při získání nové kvalifikace, při zvyšování, rozšiřování nebo prohlubování dosavadní kvalifikace, včetně jejího udržování a obnovování, jež povede ke zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce
- Volba profesního vzdělávání musí odpovídat potřebám podporované cílové skupiny
- Podpora především akreditovaných rekvalifikací (dle potřeb budoucího zaměstnavatele)

D) Zprostředkování zaměstnání

- Smyslem aktivit je doplnění činnosti ÚP ČR s ohledem na detailní znalost potřeb lokálního trhu práce v území MAS
- Podmínkou je povolení ke zprostředkování, které vydává ÚP ČR v souladu se zákonem č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti (vlastní povolení žadatele nebo nákup služby od agentury práce)
- Realizace činností souvisejících s vyhledáváním zaměstnání pro osobu, která se o práci uchází
- Vyhledávání zaměstnanců pro zaměstnavatele, který hledá nové pracovní síly
- Poradenská a informační činnost v oblasti pracovních příležitostí

E) Podpora spolupráce lokálních partnerů na trhu práce

- Podpora projektů vzájemné spolupráce subjektů veřejného, neziskového a soukromého sektoru na úrovni MAS s cílem pomoci cílovým skupinám osob při uplatnění na trhu práce, a to i s využitím nových a netradičních metod podporujících zaměstnanost
- Aktivita by měla mít vždy konkrétní výstupy, spojené se zprostředkováním zaměstnání, tvorbou nových či vyhrazených pracovních míst, nebo umístěním na uvolněná pracovní místa, spojená např. s monitoringem lokálního trhu práce a s vytvořením a provozem regionální burzy práce či job centra nebo s vytvořením a realizací systému dostupného zaměstnávání
- Realizace pouze na úrovni dané MAS
- Nemělo by se zejména časově překrývat s burzou práce realizovanou ÚP ČR, předem konzultovat s příslušnými vybranými kontaktními pracovišti ÚP ČR

F) Podpora vytváření nových pracovních míst

- Tvorba pracovních míst pro příslušníky cílových skupin
- Podpora uplatnění na trhu práce formou příspěvku na úhradu mzdových nákladů zaměstnavatelům

G) Podpora umístění na uvolněná pracovní místa

- Formou mzdových příspěvků bude podporováno rovněž umisťování cílových skupin osob na ta pracovní místa, která budou z různých příčin (např. z důvodu přirozených úbytků jako je odchod do důchodu apod.) na trhu práce uvolňována

H) Podpora flexibilních forem zaměstnání

- Vytváření podmínek pro uplatnění cílové skupiny na trhu práce
- Formou mzdových příspěvků bude podporováno vytváření nových pracovních míst na zkrácený úvazek
- Dále bude podporováno sdílení pracovního místa, rotace na pracovním místě, práce na dálku apod.

I) Prostupné zaměstnávání

- Budou podporovány projekty umožňující zejména osobám dlouhodobě nezaměstnaným, ohroženým sociálním vyloučením a sociálně vyloučeným za pomoci doprovodných opatření (podporované zaměstnávání, komplexní práce s cílovou skupinou) postupné zapojování na trh práce, a to i s využitím nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti

J) Podpora zahájení podnikatelské činnosti

- Budou podporovány aktivity před zahájením podnikání a na ně navazující aktivity po zahájení podnikání, a to především formou vzdělávání a poradenství
- Podporovány budou osoby, které při zahájení projektu nebyly OSVČ (neměly oprávnění), nevylučuje se ale jejich předchozí zařazení mezi OSVČ, které bylo již ukončeno

K) Doprovodná opatření

- Doprovodné aktivity umožňující začlenění podpořených osob na trh práce
- Příspěvek na zapracování (poskytuje se zaměstnavateli, pokud přijímá do pracovního poměru uchazeče o zaměstnání, kterému je věnována zvýšená péče)
- Jízdní výdaje, stravné, ubytování, příspěvek na péči o dítě a další závislé osoby, jiné nezbytné náklady cílové skupiny

L) Realizace nových či inovativních nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti

- Aktivity musí být v souladu a aktuálními lokálními potřebami trhu práce

3) Sociální podnikání

Vznik a rozvoj (rozšíření kapacity podniku) nových podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání:

- integrační sociální podnik
- environmentální sociální podnik

4) Prorodinná opatření

A) Podpora zařízení, která doplní chybějící kapacitu stávajících institucionálních forem zařízení (typu školní družiny, kluby), s možností podpory příměstských táborů v době školních prázdnin

- Pro děti mladšího školního věku
- Zvažována možnost podpory dopravy dětí

B) Podpora dětských skupin pro podniky i veřejnost

- Vznik, transformace a provoz dětských skupin dle zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině (transformací je myšlen příspěvek na úpravy zařízení, aby vyhovovalo podmínkám zákona č. 247/2014 Sb.)
- Podpora živností volných a vázaných dle živnostenského zákona

C) Individuální péče o děti

- Vzdělávání chův (podpora zejména akreditovaných rekvalifikací)
- Příprava a realizace dalšího vzdělávání podle zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání (vykonání zkoušky)
- Podpora pracovního uplatnění